

RAPPORT

Provundersökning

Sm

Södra Sandsjö socken

Väg 120, sträckan Tingsryd - Rävemåla.

Inledning

Inför en kommande omläggning av väg 120, sträckan Tingsryd-Rävemåla, fosfatkarterades under Juli månad 1990 en sträcka av 1,5 km. Analysresultatet visade att vissa partier av den planerade vägsträckan hade något förhöjda fosfatvärden. Mot denna bakgrund utfördes under tiden den 15-16 oktober 1990 en provundersökning. Undersökningen bekostades av vägverket.

Lägesangivelse

Topografiska kartans blad 4F, Lessebo SV.

Grävningstid och arbetsstyrka

I anspråk för grävningen togs 12,5 arkeologtimmar, 8 grovarbetstimmar samt 1,5 maskintimmar.

Topografi och naturmiljö

Den fosfatkartering som utfördes i juli 1990 visade att två delsträckor inom den planerade vägsträckan uppvisade något förhöjda fosfatvärden. Den första delsträckan avser området direkt väster om Trångsund i Sandsjön, mellan punkterna 1/280 och 1/500. Området benämnes område A. I detta parti av den planerade vägsträckan sluttar terrängen ned mot Trångsund. Området är ett blockrikt, kuperat moränområde bevuxet med barrskog. Vid östra sidan av Trångsund antas terrängen en något flackare profil. Området är beläget mellan 129 - 133 möh.

Delområde B omfattar sträckan mellan punkterna 0/200 - 0/600. En del av sträckan är planterad med tall. I övrigt är delområdet ett nyligen avverkat barrskogsområde. Området är beläget mellan 141 och 143 möh.

Fornlämningssmiljö

Södra Sandsjö socken utgör en del av det marginalområde som gränstrakten mot Blekinge utgör, sett i relation till ett kärnområde kring Växjö och de i detta område förekommande sjösystemet. De fynd från förhistorisk tid som påträffats, härstammar till övervägande del från stenålder (Ahman 1986,

s 23). Vidare vittnar fler av de i området förekommande ortnamnen om medeltida bebyggelseexpansion

Arbetssätt och dokumentation

Område A

Framkomlighet med maskin var obefintlig. Därför handgrävdes fem schakt i anslutning till den planerade vägsträckningen. Schaktens bredd var 0,5 m. Schaktens sammanlagda längd var 19 m. De grävda schakten inmättes med hjälp av instrument. Som kartunderlag användes en karta i skala 1:1000. Två av schakten ritades i skala 1:50. Översiktsfotografering utfördes i färg-dia och sv/v storbildsformat.

Område B

I området maskingrävdes tre schakt med en total längd av 20 m. Schaktens bredd var 1,5 m. Inmätning skedde utifrån en utlagd nord - sydlinje samt kända punkter utmed den planerade vägsträckningen. Schakten ritades i skala 1:50.

Schakt och anläggningsbeskrivningar

Område A

Schakt 1	Längd 6 m, bredd 0,5 m.
Under torvlagret iaktogs ett lager av gulbrun sandig mo. Schaktet grävdes till ett djup av 15 cm. Inga fynd.
Schakt 2	Längd 4 m, bredd 0,5 m.
Under torven iaktogs ett lager av gulbrun sandig mo. Schaktet grävdes till ett djup av 15 cm. Inga fynd.
Schakt 3	Längd 3 m, bredd 0,5 m.
Under torven iaktogs ett lager av gulbrun sandig mo. Schaktet grävdes till ett djup av 15 cm. Inga fynd.
Schakt 4	Längd 3 m, bredd 0,5 m.
Under torven påträffades, i större delen av schaktet, ett 10-12 cm tjockt lager av grå, träkolsinblandad moig sand. Härunder vit-vitgul sjösand.

Fynd F1 Träkol 3 g

Schakt 5 Längd 3 m, bredd 0,5 m.
I schaktet påträffades en anläggning.

A1. 0,3 x 0,25 m
Fyllning av grå-gråsvart moig sand. I
anläggningens yta påträffades träkol.

Fynd F2 Träkol 12g

Område B

Schakt 1 Längd 5 m, bredd 1,5 m.
I schaktet framkom stora mängder slaggpro-
dukter, > 3 kg. Endast en del av detta
tillvaratogs i samband med provundersök-
ningen. (F1)

I övrigt påträffades fyra anläggningar i
schakt 1.

A1. Närmast oval, 0,25 x 0,25 m.
Anläggningen hade en fyllning av grå något
sandig mo med inslag av träkol. I övrigt
inga fynd.

A2. Oregelbunden form. 0,45 x 0,35 m.
Anläggningen hade en fyllning av grå något
sandig mo. I anläggningens centrala del
påträffades träkol och något sot.

Fynd F3 Träkol 9g

A2a. Närmast oval, 0,25 x 0,15 m.
Anläggningen hade en fyllning av grå,
något sandig mo. Små, spridda träkolspar-
tiklar iaktogs i anläggningens yta. Inga
fynd i övrigt.

A3. Närmast oval, 0,3 x 0,2 m.
Anläggningen hade en fyllning av grå,
något sandig mo. Inga fynd.

Schakt 2 Längd 8 m, bredd 1,5 m.

I schaktet påträffades tre anläggningar.

A4. Närmast rund, 0,2 x 0,2 m.
I anläggningens centrala del iaktogs ett
närmast runt, svart och sotigt område
(0,15 x 0,15 m) omgivet av ett område med en
fyllning av grå, sandig mo. Inga fynd.

- A5. Närmast rund, 0,3 x 0,28 m.
Även i denna anläggning iaktogs ett centralt område med en svart och sotig fyllning (0,15 x 0,15 m), omgivet av ett område med en fyllning av grå, sandig mo. Inga fynd.
- A6. Oregelbunden. 0,3 x 0,25 m.
Anläggningen framträdde som en grå färgning med enstaka och spridda träkolpartiklar. Inga fynd.
- Schakt 3 Längd 7 m, bredd 1,5 m.

I schaktet påträffades fyra anläggningar.
- A6a. Rund, 0,2 x 0,2 m.
Anläggningen framträdde som en svart färgning med inslag av sot och träkol. Inga fynd.
- A7. Närmast rund, 0,5 x 0,45 m.
Anläggningen framträdde som en grå färgning av sandig mo. I anläggningens yta påträffades träkol.
Fynd	F4	Träkol	10g
- A8. Oval, 0,6 x 0,3 m.
Anläggningen framträdde som en färgning av grå, sandig mo. Ett stråk av svart, sotig och sandig mo förekom i anläggningens norra del (0,4 x 0,1 m). Inga fynd.
- A9. Oval, 1,20 x 0,9 m.
Anläggningen framträdde som en grå färgning av sandig mo samt ett begränsat inslag av träkolpartiklar. Inga fynd.

Undersökningsresultat

Inom delområde A identifierades i schakt 4 och 5 företeelser som hade en avvikande karaktär jämfört med schakten 1-3. I schakt 4 påträffades ett ca 10 - 12 cm tjockt, träkolsinblandat lager och i schakt 5 en mindre anläggning i vilken det förekom relativt rikligt med träkol. Inga andra fynd gjordes som kunde ge ytterligare information.

Inom delområde B framkom i ett av de upptagna schakten (schakt 1). Stora mängder slagg. I samtliga schakt påträffades även anläggningar varav ett flertal uppvisade träkolsförekomster.

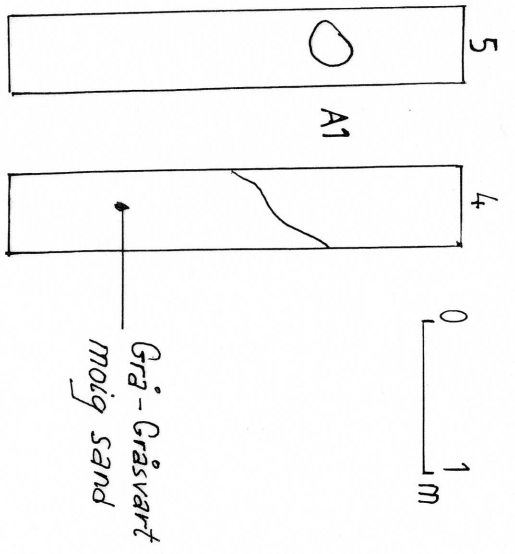
De påträffade anläggningarna, med en tyngdpunkt till delområde B, motiverar en fortsatt schaktövervakning av de berörda delsträckorna i samband med fortsatta arbeten med vägomläggningen.

Referenser

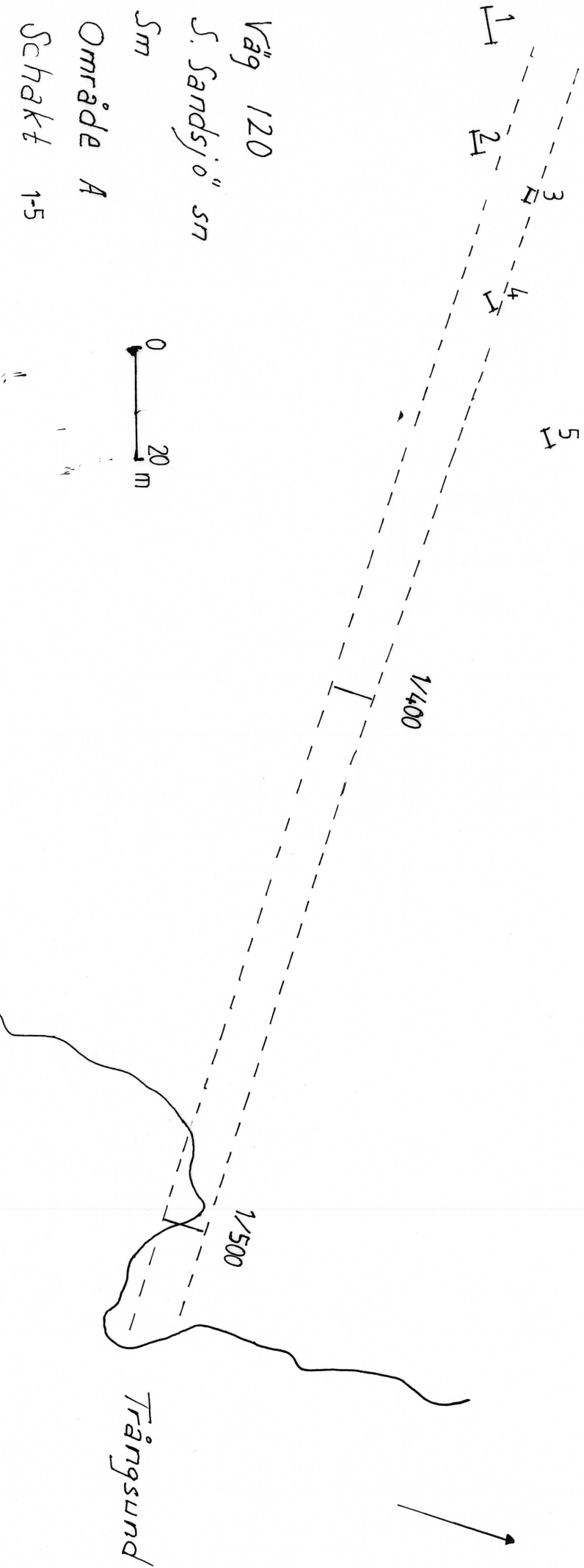
Ahman, E 1986 Rapport, Boplats, Äldre och yngre stenålder, Horkoneryd. S Sandsjö socken, Småland.

Växjö 901019

Leif Nilsson

Väg 120
S. Sandsjö" sm
Område A
Schakt 4-5

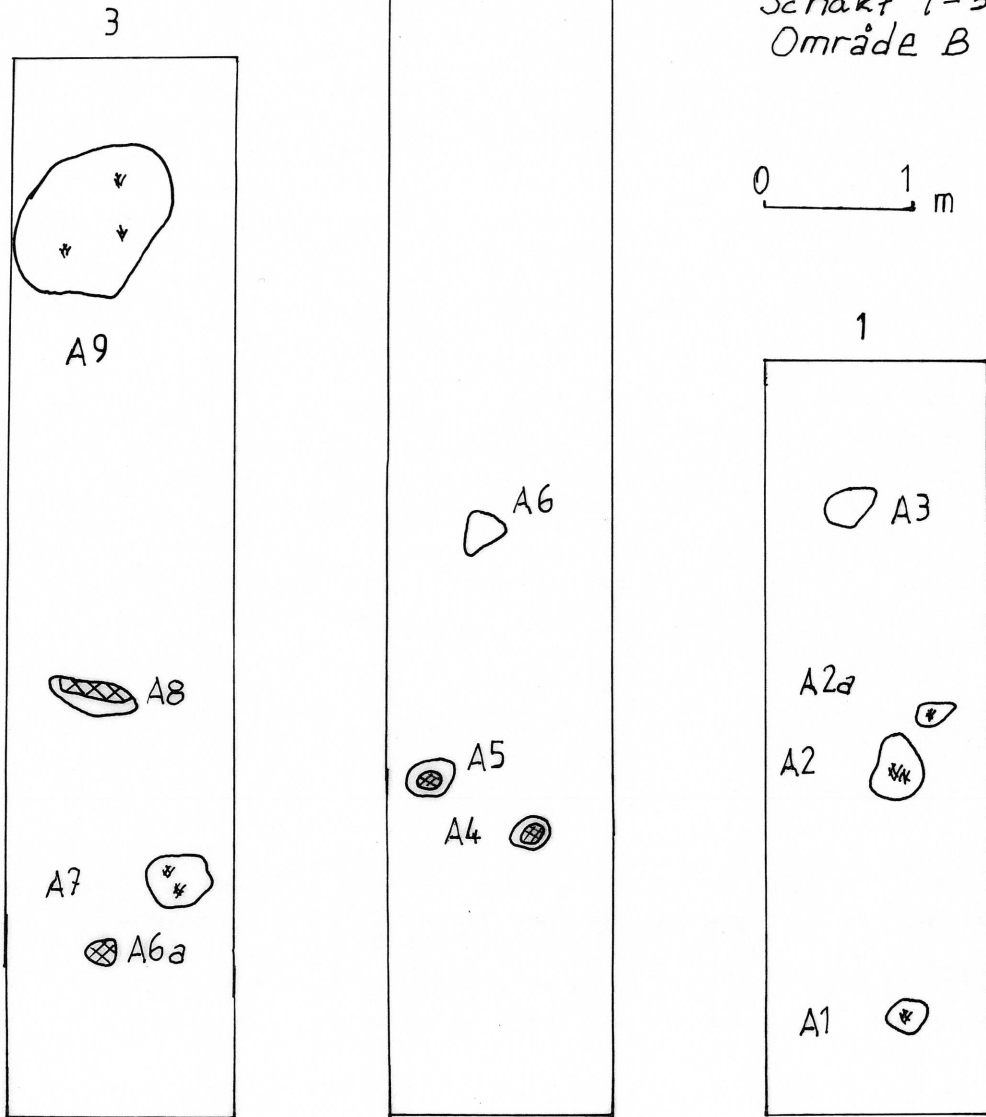
Väg 120
S. Sandsjö" sm
Område A
Schakt 1-5

Trängsund

Väg 120
S. Sandsjö sn
Sm

Schakt 1-3
Område B

0 1 m

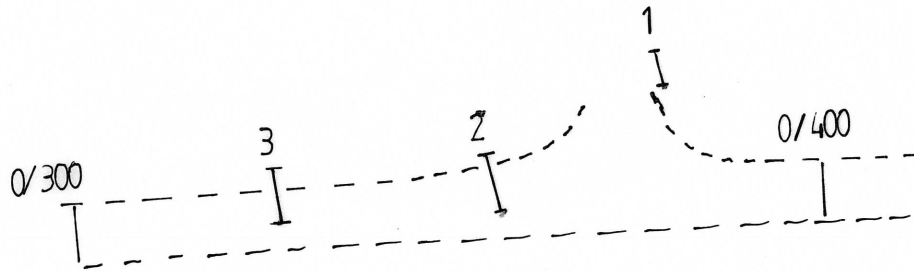
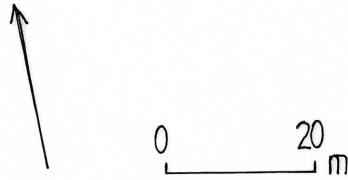

Tecken förklaring

 = grå sandig mo

 = träkol

 = svart, sotig sandig mo

Väg 120
S. Sandsjö sn
Sm
Område B
Schakt 1-3

ANMÄLAN AV UTFÖRD ARKEOLOGISK UNDERSÖKNING

(För ifyllande av blanketten se sep. anvisning).

IDENTIFIERINGSUPPGIFTER

1

Dnr enl. beslut: Lst Eget Kontonr:

Socken/stad Södra Sandsjö sn/stadnr Fornl.nr

Landskap Sm Län Kronoberg Kommun

Trakt/kvarter/fastighet Väg I20 Ekon.karta 4F2b Konga

X-koord 6264,5 Y-koord I458,5 Nivå (möh) Lägsta Högsta

UNDERSÖKNINGENS ART OCH OMFATTNING

2

Typ av exploatering Vägbygge Kod VB

Typ av undersökning Förundersökning Kod FU

Uppdragsgivare Vägverket Ansvarig institution Smålands museum

Fältarbetsledare Leif Nilsson Fältarbete fr.o.m. 90I0I5 t.o.m. 90I0I6

Antal arbetsdagar 2

	yta/m ²	volym/m ³	schakt/löpm	yta extensiv	Timmar grov	ark.	maskin
Beräknad							
Undersökt			<u>39</u>		<u>8</u>	<u>I2,5</u>	<u>I,5</u>

UNDERSÖKNINGSOBJEKT OCH UNDERSÖKNINGSRESULTAT

3

Uppgifter ur RAÄ:s fornl.reg.: Art av fornl. Kod

Undersökningsresultat: Kod

Uppgifter ur RAÄ:s fornl.reg.: Anläggningar, typ/form/antal i kod och klartext:

Undersökningsresultat: I några av upptagna schakt framkom rikligt med slaggprodukter tillsammans med en del mindre anläggningar Totalt antal undersökta:

gravar	
bpl konstruktioner	

Datering i kod och klartext: Odaterat kod: I2

En sammanfattande beskrivning av undersökningsresultaten finns på blankettens baksida! VÄND!

4

Undersökn. avslutad	☒ Ja ☐ Nej	Fornl. tidigare unders.	☐ Ja ☒ Nej	Införd på Ekkarta	☐ Ja ☐ Nej
Lagskydd kvarstår för icke undersökt del av fornl.	☐ Ja ☐ Nej	Fornl. reg. av RAÄ	☐ Ja ☒ Nej	Antecknad i fornl. reg. (ifylles av Fr)	☐ Ja ☐ Nej

Rapport över undersökningen är under utarbetande och översändes senare/Rapport bifogas (stryk det som ej passar)

2011-12
Datum

Leif Nilsson
Fältarbetsledarens underskrift

Till länsstyrelsen. Kopia till landsantikvarien, RAÄ samt uppdragsgivaren och ev. annan berörd inst. Till blanketten bifogas utdrag ur ekonomisk karta (alternativt stadskarta, skala 1:2000) med undersökningsområdets utsträckning angiven.

SÖR-GÅRDEN

SÖR-GÅRDEN

56°

SÖDRA SANDSJÖ S:IN
KONICA H:O